

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžr/123/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200345
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200345.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty úpadcu SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, so sídlom Piešťanská 278/108, Sokolovce, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Krajinská cesta 5053/13, Piešťany, za účasti: 1/ L., bytom E. XX, 2/ E., bytom E. XXX, 3/ E., bytom E. XXX, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. OPR-A2013/00063 z 25. marca 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/28/2013-54 zo dňa 30. júna 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave 44Sp/28/2013-54 zo dňa 30. júna 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 44Sp/28/2013-54 zo dňa 30. júna 2014 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie právneho predchodcu odporcu č. OPR-A2013/00063 z 25. marca 2013, ktorým ako príslušný orgán rozhodujúci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) vo veci oprávnených osôb L., E. a E. proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce rozhodol tak, že priznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, zapísaným v pôvodnej vl. č. 2, kat. úz. Ratnovce, ako parcely registra „C“ a ako parcely registra „E“ (presne špecifikovaným vo výroku rozhodnutia odporcu ako aj v odôvodnení rozsudku krajského súdu) s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia príslušný orgán katastra zapíše z podielu 2930/260634 (vl. č. 2) uvedeného v Pkv. č. 141 k.

ú. Ratnovce pre L. 1/3 t. j. 1465/390951 vzhľadom k celku, pre E. 1/6 t. j. 1465/781902 vzhľadom k celku a pre E. 1/6 t. j. 1465/781902 vzhľadom k celku, z podielu 2066/260634 (vl. č. 2) uvedeného v Pkv. č. 271 k. ú. Ratnovce pre L. 17/144 t. j. 17561/18765648 vzhľadom k celku, pre E. 17/288 t. j. 17561/37531296 vzhľadom k celku a pre E. 17/288 t. j. 17561/37531296 vzhľadom k celku a z podielu 531/260634 (vl. č. 2) uvedeného v Pkv. č. 328 k. ú. Ratnovce pre L. 5/24 t. j. 2655/6255216 vzhľadom k celku, pre E. 5/48 t. j. 2655/12510432 vzhľadom k celku a pre E. 5/24 t. j. 2655/12510432 vzhľadom k celku.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že právny predchodca odporcu rozhodoval o navrátení vlastníctva k pozemkom tvoriacim pasienkové spoločenstvo v k.ú. Ratnovce, ktoré prešli na štát alebo inú právnickú osobu bez náhrady podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Sb.n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov, pričom rozsah a dôvodnosť reštitučného nároku a ani rozsah nárokov oprávnených osôb nebol sporný. Správny orgán pri svojom rozhodovaní zohľadnil zistenie, že na majetok poľnohospodársko - obchodného družstva Sokolovce ako povinnej osoby v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. bol dňa 21. novembra 2002 vyhlásený konkurz a napriek tomu ustanovený správca konkurznej podstaty (navrhovateľ) nehnuteľnosti, ktorých podiel je predmetom reštitučného nároku, previedol na inú osobu, U. kúpnu zmluvou zo dňa 16. marca 2004 a na nového nadobúdateľa bol vykonaný i vklad vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností.

Krajský súd sa nestotožnil s tvrdeniami navrhovateľa, ktorý napriek vyslovenému záveru o neplatnosti právneho úkonu zopakoval, že kúpnu zmluvu ako konkurzný správca uzavrel riadne v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23. októbra 2003, pričom v čase realizácie predmetného opatrenia súdu postupoval podľa vtedy platného zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a nemal vedomosť, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z. Krajský súd mal za to že správny orgán s odkazom na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. správne vyhodnotil, že konkurzný správca predajom pozemkov pred skončením lehoty na uplatnenie nárokov podľa uvedeného zákona, teda pred 31. decembrom 2004, porušil zákon a spôsobil, že ním uzavretý právny úkon, kúpna zmluva, je absolútne neplatný.

V ďalšej časti odôvodnenia sa krajský súd zaoberal otázkou okruhu účastníkov tak správneho konania ako aj súdneho preskúmvacieho konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnutý rozsudok zmenil a zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zopakoval tvrdenia, že kúpna zmluva na predmet prevodu bola uzavretá riadne v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23. októbra 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09. decembra 2003. Podľa jeho názoru správny orgán mohol a mal vyhodnotiť uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 16. marca 2004 a následné povolenie vkladu dňa 24. marca 2004 pod V 510/04 ako prekážku vydania veci. Tvrdil, že žiadne relevantné doklady a podklady ako prekážky k speňažovaniu konkurznej podstaty ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy a jej následnému odkladovaniu neexistovali. Ako správca konkurznej podstaty v čase realizácie predmetného opatrenia súdu nemal vedomosť ani žiadnu informáciu o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z. Ako predávajúci a správca konkurznej podstaty postupoval v súlade so zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. Na skutočnosť, že sa jedná o pozemky, na ktoré sa môže vzťahovať uvedený zákon, jemu nepredložil nikto žiadny doklad, svedčiaci o tom, že predmetné pozemky boli odňaté oprávneným osobám bez náhrady postupom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Sb.n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov a aj z toho dôvodu došlo podľa názoru navrhovateľa k platnému zápisu vkladu vlastníckeho práva v prospech kupujúceho, ktorý nadobudol vlastnícke právo dobromyseľne.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že JUDr. Jozef Krško ako správca konkurznej podstaty úpadcu SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo

Sokolovce uzavrel dňa 16. marca 2004 kúpnu zmluvu o predaji a kúpe nehnuteľností v k. ú. Ratnovce, na parcely vedené na LV č. 1257, 953-4 a 480. Uvedená zmluva bola uzavretá v dobe účinnosti zákona č. 503/2003 Z. z. pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov, t.j. pred 31. decembrom 2004. Poukázal na znenie ustanovenia § 4 ods. 2 uvedeného zákona, podľa ktorého povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že na pozemky v katastrálnom území Ratnovce bol uplatnený nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z. z., uvedená kúpna zmluva je neplatná zo zákona.

Účastníci 1/ 2/ a 3/ (L., E. a E.) v písomných vyjadreniach k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozhodol rozsudkom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP). Deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP).

V danej veci príslušný orgán rozhodol o uplatnenom nároku oprávnených osôb L., E. a E. proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. tak, že L., E. a E. ako oprávnené osoby podľa § 2 ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z. z. spĺňajú podmienky v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z. z. na navrátenie vlastníctva a preto sa im priznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Ratnovce (ktoré boli odňaté ich právnenému predchodcovi bez náhrady postupom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Sb.n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov). Kúpnu zmluvu o prevode bývalých urbárskych pozemkov vo vlastníctve družstva v k. ú. Ratnovce, uzavretú dňa 16. marca 2004 medzi správcom konkurznej podstaty úpadcu poľnohospodársko - obchodného družstva SĽŇAVA so sídlom v Sokolovciach JUDr. Jozefom Krškom a Milošom Duckým posúdil s odkazom na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. ako neplatný právny úkon.

Zákon č. 503/2003 Z. z. prostredníctvom ustanovenia § 4 ods. 2 stíha sankciou absolútnej neplatnosti právne úkony povinnej osoby, týkajúce sa prevodu pozemkov, o navrátení vlastníctva ku ktorým sa koná podľa zákona č. 503/2003 Z. z. na príslušnom orgáne v prípade, že k prevodu pozemku (pozemkov) došlo po nadobudnutí účinnosti zákona, teda po 01. januári 2004.

JUDr. Jozef Krško uzavrel zmluvu o prevode pozemkov dňa 16. marca 2004 - po nadobudnutí účinnosti zákona, teda po 01. januári 2004 a pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov. Zmluva je absolútne neplatná (§ 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z., § 39 Občianskeho zákonníka). Pre posúdenie absolútnej neplatnosti zmluvy je právne irelevantné poukazovanie navrhovateľa na opatrenie príslušného konkurzného súdu ako aj jeho tvrdenia, že žiadne relevantné doklady a podklady ako prekážky k speňažovaniu konkurznej podstaty ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy a jej následnému odkladovaniu neexistovali a že ako správca konkurznej podstaty v čase realizácie opatrenia konkurzného súdu nemal

vedomosť ani žiadnu informáciu o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z.

Pokiaľ ide o otázku okruhu účastníkov správneho konania ako aj súdneho preskúmavacieho konania, najvyšší súd je toho názoru, že účastníkmi konania podľa zákona č. 503/2003 Z. z., ktorý upravoval navrátenie vlastníctva k pozemkom, sú len oprávnené a povinné osoby; v zmysle zásady „lex specialis derogat lex generalis“ sa potom neuplatní určenie okruhu účastníkov podľa § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

V ostatnom najvyšší súd odkazuje na dôvody napadnutého rozsudku krajského súdu, s ktorými sa stotožnil (§ 219 ods. 2 OSP v znení od 15. októbra 2008, od účinnosti novely - zákona č. 384/2008 Z. z.).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel najvyšší súd k záveru, že v preskúmvanej veci bol dostatočne zistený skutkový stav a bol z neho vyvodený správny právny záver. Z dôvodov uvedených vyššie preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd so zreteľom na výsledok odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP, keďže navrhovateľ nemal úspech ani v odvolacom konaní a odporcovi nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.